
Fra: berntarild@gmail.com [mailto:berntarild@gmail.com] **På vegne av** Bernt Arild Gjøvåg
Sendt: 18. mars 2014 12:21
Til: Postmottak HOD
Emne: Høring - Fastlegers reservasjonsrett

Jeg viser til høringsbrev 21.01.2014 om **reservasjonsordning for fastleger**. Jeg ønsker herved å gi mitt syn på saken og jeg ber departementet om å registrere dette som en egen høringsuttalelse.

I vårt lovverk, blant annet Straffelovens §232, er det straffbart å ta liv av en person. Spesielt er det skjerpede omstendigheter "*om overtredelsen er begått mot en forsvarsløs person*". Lovverket har samtidig bestemt at abort ikke er å drepe. Det finnes noen i Norge som er uenige i det. Noen av disse innehar sentrale roller i abort. Én av disse er fastlegene. Jeg mener at de må ha muligheten til å reservere seg mot å ha en rolle i en abort.

Min begrunnelse er basert på to punkter.

1. Rettsoppgjøret etter andre verdenskrig

Flere av de som etter andre verdenskrig var tiltalt for drap, ønsket frikjennelse fordi andre hadde tatt beslutningen om å drepe, nemlig overordnet befal. De utførte ordrer, som var begrunnet både demokratisk og juridisk. Rettsoppgjøret besluttet at de burde skjont og gav dem ikke medhold. Selv om lovene sa at befalet selv kunne bestemme (selvbestemt) hvem som skulle drepes, var det soldatens plikt å reservere seg. Den som ikke reserverte seg var medskyldig i drapet, selv om lovverket de arbeidet under sa noe annet. Jeg mener dette er en parallell situasjon til reserveasjonsspørsmålet og er en historisk begrunnelse for å gi fastleger mulighet til å reservere seg mot å ha en rolle i abort. Det viser at ettertiden sier at hvert menneske er selv ansvarlig for handlinger de selv utfører og/eller deltar i.

2. Militærnekting

Da vi i Norge hadde allmenn verneplikt, påla loven alle menn i Norge å delta i forsvaret. Forsvaret var organisert slik at soldatene skulle adlyde befalets ordre. Slike ordrer kunne innebære å drepe mennesker som et befal selv valgte (selvbestemmelse). Loven gav menn mulighet til å reservere seg hvis de av samvittighetsgrunner ikke ville delta i drap. Samfunnet hadde ordninger for hvordan de som reserverte seg likevel kunne være fullt integrert i samfunnet og i samfunnstjeneste. Jeg mener dette er en historisk begrunnelse for å gi fastleger mulighet til å reservere seg mot å ha en rolle i abort. Det viser også at samfunnet har vilje til og er i stand til å finne løsninger for de berørte parter slik at det er mulig å oppleve respekt og være fullverdige samfunnsdeltakere i en reservasjonssituasjon.

Historisk har enkeltmennesker begrunnet sin "reservasjon mot å drepe" på flere måter. Det finnes både religiøse, filosofiske og politiske begrunnelser, kanskje også flere. Jeg mener at alle disse skal ha mulighet til å reservere uten å oppgi sin begrunnelse utover det å drepe. Samfunnet må finne ordninger som gjør at det ikke er en fordel eller en ulempe å reservere seg, det vil fungere som en god nok sikring mot "falske" reservasjoner.

Jeg kjenner ingen fastleger som ønsker å reservere seg og uttaler meg prinsipielt.

Vennlig hilsen
Bernt Arild Gjøvåg
Kårehaugen 10
5412 Stord

+47 99647094

berntarild@gjovag.com